بێدەنگیی نەوشیروان موسطەفا لە نێوان، وەهم و واقیعدا … کامیار سابیر

لە سیاسەتدا، واقیعیبوون و عەقڵانییبوون، دوو پارادایمی سەرەکیین بۆ تێگەیشتن لە ئاڵۆزییەکانی دونیای سیاسەت. لە واقیعی سیاسیی کوردستانی عێراقدا، بەهۆی هەژموونی گۆڕان و قورسایی سیاسیی ئەم حیزبەوە، تا ئێستاش هەموو هەوڵەکانی تر بۆ دروستبوونی ئۆپۆزیسیۆنی نوێ، لە جوغزی بچووکدا، ماونەتەوە و توانای ئەوەیان نییە گەشە بکەن. بە واتایەکی تر، گۆڕان، بووە بە بەنداوێک بۆ پەنگخواردنەوەی ناڕەزایەتییە جەماوەرییەکانی خەڵکی کوردستان، دژ بە دەسەڵاتی میلیشیایی دوو حیزب کە بیزنسە سیاسییەکەیان لە بیزنسی قاچاغچییەتی نەوت و دزیینی سامانی نیشتمانییدا، خەست کردووەتەوە. راستە دەیان هەزار گەنجی کوردستان، چەندین توێژ و چینی بەرینی کۆمەڵایەتیی، بە هۆی سیاسەتی مافیاکانی کوردایەتییەوە، بە گاڵتە هاتوون، بەڵام جگە لە چەند دەنگێکی ناڕازیی لێرە و لەوێ، یان چەند حیزبێکی بچووک و چەند تێکانێکی ئایدیۆلۆژیی ئەم گرووپی چەپ و ئەو گرووپی راست، هێزێک نییە کە مۆبیلایزی ئەم ناڕەزایەتییانە بکات. لێرەوەیە کە رەخنەکان، پێویستە ئاراستەی گۆڕان و شەخصی یەکەمی حیزبی گۆڕان، بکرێ.

تۆڕێکی گەورەی مافیای سیاسیی، تیجاڕیی، مورتەزیقە و پرۆکسیی بە وڵاتانی ناوچەکە(بە تایبەت تورکیا) لە کوردستاندا دروست بووە. بڕیار بوو ئەو قسە قۆڕەی ناوی نرابوو شۆڕشی نوێی گەلی کورد(دوای ئاشبەتاڵ)، کۆتایی بەو مەحسوبییەتە بنەماڵەیی و کۆنترۆڵکردنە سیاسییە بهێنێت، ئەوەی پاترۆنێجی سیاسیی (Political patronage) پێدەگوترێ. دوای ئەوەی بەهۆی کۆیدی سەرکردە موخەضرەمەکانی کوردایەتییەوە، شەهید ئارام، کۆتایی بە ژیانی گەنجانەی هێنرا، ئیتر ڕێگەکان تەختبوون بۆ ئەوەی ئەو ڕێکخراوە چەپە- کۆمەڵەی ڕەنجدەران(بەهەموو کەموکوڕییەکانییەوە)، ببێ بەچەترێک بۆ ئەوەی بنەماڵەیەکی تێکهەڵکێشی سیاسیی نوێ (تاڵەبانیی+ئەحمەد)، کۆنترۆڵی یەکجاریی یەکێتیی و بەشێکی بەرین لە کوردستانی عێراق بکەن. ئەوانەی دوای ئارام، بە دەستوری تاڵەبانیی و بە ئەجێندای ئایدیۆلۆژییەوە، سووکانی کۆمەڵەیان بەدەستەوە گرت، رۆڵێکی ئێجگار گەورەیان لەم بەبنەماڵەییکردن و مەحسوبییەتە سیاسییەدا بینی. ئەم

پاترۆنەیجە سیاسییەش(لە هەردوو حیزبی تاڵانچییەوە- پارتیی و یەکێتیی) لە کوردستاندا، درێژەی دەبێت ئەگەر راچڵەکاندنێکی سیاسیی جەریئانە، ئەم دۆخی دزیی و تاڵانییە، بە جورئەتەوە نەخاتە ژێر پرسیارەوە و پلان و نەخشەیەکی عەقڵانیی، جەریئانە و واقیعیی دانەڕێژێت.

فەشەلی رائیدبوون و فەشەلی بە سەرکردەبوون، فەشەلی سیاسیی، ئابووریی، مۆڕاڵیی و کۆمەڵایەتیی گەورەی بەدواوەیە. فەشەلی سەرکردە سیاسییەکانی ئێستا، فەشەلی دراماتیکیی نەوەکانی ئایندەیشی بە دواوەیە. ئەم پارادایمی پاترۆنەیجە سیاسییەی کوردستان، درێژەی هەبێت، کوردستان، بە دەیان ساڵی تریش، نووزەی تێدا نابێت و ئایندەی چەندین نەوەی نوێ، وێران دەبێت. پێویستە، سیاسەتێکی جەریئانە، خاوەن فیکر و روئیا، بە سیاسەتێکی ئەخلاقیی باڵاوە، دە بەم دۆخەی کوردستان بدات. ئەوەی زمانناسیی مەعریفیی(cognitive linguist) جۆرج لەیکۆف(لاکۆف=Lakoff) لە کتێبی سیاسەتی ئەخلاقییدا(Moral poltics)، باس لە دوو مۆدێلی تێگەیشتنی(کۆنسێپچواڵ- conceptual) ئەخلاقیی جیاواز لە سیاسەتی ئەمەریکییدا دەکات(لیبراڵیزم و کۆنسەرڤەتیزم)، دەکرێ بۆ سیاسەتی کوردیی Kurdish politics، وەکو پارادایمێکی سیاسیی، لەکولتوورێکی سیاسیی فاشیلدا، کەڵکی لێوەربگیردرێت.

فەلسەفەی سیاسیی و چنگەکەڵەی مەعریفیی مرۆڤ، ئەو بەرچاوڕۆشنییەمان پێدەدات کە سیستەم و میتافۆری تێگەیشتنمان بۆ وردەکارییەکانی سیاسەتی مۆدێرن، لە پیاوی مۆدێرن و سیاسیی جەریئدا، باشتر و چالاکتر ببینین. لەیکۆف پێیوایە” ئەم هۆکارە فیکرییە و مۆراڵییانەش، هۆکاری میتافۆریین، بۆ ئەوەی مرۆڤ، کەیسی ئایدیال، سەنتراڵیی، هەستیار و سۆسیۆسیاسیی، لە نموونەیەکی بەرجەستەدا(salient exemplar) پراکتیک بکات((Larkoff, 2002:9)) . هەرچیی هەڵدەستیی و دادەنێشێت، دەڵێ دۆخی سیاسیی کوردستان، چەقبەستووە. باشە ئەگەر ئەمە پێودانگی سیاسەتی ئەخلاقیی –کوردیی بێت، خۆ دەبێت ئەم کەیسە ئایدیال و نەخۆشە، تەشخیص بکرێ و پارادایمێکی نوێی سیاسەت بگیردرێتە بەر. پارلەمان و حکومەتی هەرێم، وەڵای فیاسکۆیەکی(فەشەلی گەورە) زۆر کارەساتبار، بەرهەمی دوو حیزبی میلیشیایی و چەتەگەریین. سەرجەم مێژووی مرۆڤایەتیی، قەڵصەڕنە و چەتەگەریی لەمشێوەیەی بە ئابووریی نیشتمانەوە نەبینیوە. هەر هەوڵێك بۆ چاککردنی سیستەمی سیاسیی کوردستان، بەهەدەردانی کاتێکی زۆر و بە فیڕۆدانی توانای چەندین نەوەی نوێشی

بەدوادا دێت، وێڕای ئەوەی سامانی نیشتمانیی کوردستان، بۆ ئەبەد دەدزرێ و دەدۆڕێندرێ. ئەم سیستەمە دەبێ بڕوخێنرێ و سەرلەبەر بنیات بنرێتەوە.

گۆڕان، بەهۆی هەندێ پارادایمی سیاسیی و ئەخلاقییەوە، بووە بە حیزبی ژۆرناڵیستەکان، بووە بە حیزبی ئیخوانییە فاشیلەکان، بە حیزبی یەکێتییە تۆراوەکان و بووە بە حیزبی ئەکادیمیستە بێفیکر و گیرفان قووڵەکان. سەرەنجامیش بووە حیزبی نوخبە هەزیل و موهەڕیجەکان، لە سیاسییەوە بیگرە تا بە ژۆرناڵیست دەگات. ئەم تێکەڵیی و پێکەڵییەی گۆڕان، ئەم پۆپۆلیزمە سیاسیی و ئایدیۆلۆژییە فرەڕەنگ و فرە ئاراستەیە، بەبێ شەخصی نەوشیروان موصطەفا- رێکخەری گشتیی گۆڕان(رێگشگ)، توانای ئەوەیان نییە بە کۆرس، شیعرێکیش بخوێننەوە. هەریەکە و لە ئاوازێک دەخوێنن. لە گۆڕاندا، ئەکادیمیستی ناسیۆنالیست و کادیری نەژادپەرستی وای تێدایە، لە ناو پاس□□ک و کاژیکی جارانیشدا، وەحشی نەژادیی و راسیستی دەمارگیری وا نەبووە. کادیری ئیخوانیی-مەذهەبیی-طائیفیی و سونیگەریی وای تێدایە، بیست ساڵی تریش، یەکگرتوو، یەق بکاتەوە، مەخلوقی وای بۆ دروست ناکرێ. هاوکات، چەپ و کۆمۆنیستی مورتەدیشی تێدایە، هەموو مێژووی حیزبی شیوعیی عێراقیی و کۆمۆنیستە رەنگاوڕەنگەکانی تر بگەڕێی، هەلپەرست و ماستاوچیی وات بۆ نادۆزرێتەوە.
وێڕای ئەوەی لەشکرێک لە نوخبەی ئەکادیمیست، ژۆرناڵیست، موحەلیل، موهەڕیج و شەعبەویی(پۆپۆلیست)ی تێدایە کە بەس بەهۆی بیرکردنەوە لە گیرفانی خۆیان و ژیانی خۆیان، سواری ئەم شەمەندەفەرە پۆپۆلیستییەی گۆڕان بوون. کاتێ گۆڕان ئەوە واقیعە سیاسیی و کولتوورییەکەی بێت، جگە لە (رێگشگ)، ئێخەی کێ دەگریت؟ لەهەمووی کارەساتبارتر، زۆربەی ئەمانە، هێزی یەدەکی کوردایەتییەکەی پارتیین و لە هەر پێچێکدا، لە هەر نووزانەوەیەکی نەژادیی و قیڕەقیڕی دەوڵەتە کوردییە مورتەزیقەکەدا، هەموویان داکۆکیی لەسیاسەتی حەکیمانەی! سەرۆکێکی طائیفیی، ناشەرعیی، ناقانونیی ، نادەستوریی و عەمیلی موخابەراتی تورکە نیۆعوثمانییەکان(میت) دەکەن.

هەمیشە، زۆرینەی هاووڵاتییان، لەکاتی قەیرانە سیاسیی و ئابوورییەکاندا، چاویان لە حکومەت و سەرکردە سیاسییەکانە کە چۆن قەیرانەکان تێپەڕێنن، یان لای کەم کۆنترۆڵی بکەن. ئیدارەکردنی(مانیجمێنت) قەیرانی سیاسیی، ئەرکی ئەو سیاسیانەیە کە تەحەدای

واقیعی (سیاسیی و ئابووریی) دەکەن و بەشوێن چارەسەری خێرا، کورتخایەن و درێژخایەنەوەن. پێویستە بڕیاری قورس بدەن، تەنانەت ئەگەر چارەنووسی سیاسیی و شەخصیی خۆیشیان بکەوێتە مەترسییەوە. لە حیزب و دەسەڵاتی سیاسییدا، بڕیاردەر، دەبێ کەسێ بێت کە جورئەت بکات، بڕیار بدات، بەرچاوی ڕۆشن بێت، روئیای هەبێت و خۆڕاکیش جورئەت بکات پاڵپشتیی بکات (The Politics of Crisis Management: Public Leadership Under Pressure).

سەرکردەی سیاسیی، بۆچی سەرکردەیە؟

لە کاتی قەیرانەکاندا، بەتایبەتیی ئەو قەیرانانەی کە پەیوەندییان بە ژیانی بەرینی کۆمەڵایەتییەوە هەیە و زەرینەی کۆمەڵگە، دووچاری قەیرانی سیاسیی، ئابووریی و تەنانەت نەمانی ئاسایشی کۆمەڵایەتیی دەبێتەوە، دەبێت سەرکردەی کاریزما، خاوەن روئیەیەکی گەش و روئیایەکی بەرین بێت و لەسەروو هەموویشیانەوە، جورئەتی سیاسیی و توانای تەحەداکردنی واقیعی سیاسیی تێدا هەبێت. ئارامی ڕابەری کۆمەڵەی کۆتایی حەفتاکان، بەو گەنجییەتییە لە فیکری سیاسییدا و تەنانەت بەو هەرزەکارییەی تەمەنیشی، وێڕای کەم تەجرەبەیی، ئەم جورئەت و روئیایەی کەم تا زۆر هەبوو کە کۆمەڵەیەک زەبری قورسی بەعثییەکانی بەرکەوتبوو، قیادەکانی تێداچوون، بخاتەوە سەرپێی خۆی، بەڵام کۆمەڵەی دوای ئەو، بوو بە ڕێکخراوەکی عەسکەرتاریی-میلیشیایی، وردە وردە فیکر و روئیای سیاسیی تێدا نەما، تا سەر پلەیەت نەژادیی بووەوە و لەگەڵ کوردایەتییەکەی پارتییدا، هیچ جیاوازییەکی نەما.
بەتایبەت ئەو کاتانەی پیاوی وەکو فەرەیدون عەبدولقادر، تەنظیری بۆ دەکرد. ئەوانەی لە هەشتاکاندا، سەرکردایەتیی شەڕی میلیشیاکانی شاخیان دەکرد، سەرپەرشتیی حیزبەکەی خۆیان(یەکێتیی) و شەپۆلێک لە ڕاپەڕینەکانی خەڵکی کوردستانیان دەکرد، توراثی کوردایەتیی مۆدێرنیان داهێنا، بەڵام لەهەمان مەعدەنی کوردایەتییە کۆنسەرڤەتیزمەکە. ئەو توراثە سیاسیی و عەسکەرییانە، ئەو توراثە میلیشیاییانە، بەدەردی گەنجانی ئەمڕۆ و هەلومەرجی سیاسیی ئێستا ناخەن و سەروەرییەکانی پێرێ و دوێنێش، بەرهەمهێنەری ئەم چەتەگەریی و مافیاگەرییەی ئەم قیادانەی کوردایەتییە.

سەرکردەی سیاسیی کە خاوەنی جورئەت بێت، دەبێت لە سەرکەوتنەکاندا، کەمترین کرێدت بە خۆی ڕەوا ببینێت و زۆرترین مەسئولیەتی شکست و داکشانەکانیش لە ئەستۆ بگرێت. تەنانەت ئەگەر بە بۆچوونە کلاسیکییەکەی ناپلیۆنیش سەیری بکەین، سەرکردە، ئەو دەڵاڵەیە کە

ع▯ودال▯ی دۆزینەوەی “ئومێدە” و ئاسۆ، پێشانی گەلەکەی دەدات. لە کاتێکدا، پتر لە سالێکە رێگشگ، بە باش و بە خراپ، نە لەسەر صەفقە ئاشکرا و نهێنییەکەی نێوان داعش، تورکیا و پارتیی لەسەر شەنگال، دەنگێکی لێوە هات، نە لەسەر ئەو هەموو سووکایەتییەی پارتیی و چەتەکانی کوردایەتیی بە سیستەمی سیاسیی و دامودەسگا شەرعییەکانی هەرێمیان کرد، حەرفێکی گوت، نە لەسەر ئەو هەموو عەمالەتەی دەوڵەتی کوردیی و مانیفیستۆی کوردایەتیی بۆ دەوڵەتی نیۆعوثمانییەکانی دەکات، قسەیەکی کرد! لەسەروو هەمووشیانەوە، فرۆشتن و هەڕاجکردنی سامانی سروشتیی ئێستا و نەوەکانی ئایندە، برسییکردن و زەلیلکردنی خەڵکی کوردستان، بە رەسمیی و روو بە خەڵک، ناڕەزایەتییەکی دەرنەبڕی؟ هەموو ئەمانە لە کاتێکدایە، بێئاسۆیی، بێئومێدیی بال▯ی کێشاوە بەسەر کوردستاندا و تەنانەت حیزبەکەی خۆیشی(گۆڕان)، لەو پ▯▯▯ی بێچارەیی سیاسییدا رۆژگار بەڕێ دەکات. ئەم دۆخە، چەند مافیا دەسەڵاتدارەکانی کوردایەتیی(پارتیی و یەکێتیی) لێی بەرپرسن، ئەوەندەش شەخصی رێگشک، لێی بەرپرسە؟

تەقدیری ئەوە دەبێ بگیردرێ کە رێگشگ، تەمەنی هەیە، ناساغە و باری تەندروستیی، پێویستی بەچاودێریی پزیشکیی هەیە. پێویستی بە پشوودان و ئارامیی هەیە، بەڵام خۆ کەس زۆری لێنەکردووە کە درێژە بە پۆستی شاغیری گەورەترین و حەساسترین پۆستی سیاسیی لە کوردستان بدات کە سەرۆکی ئۆپۆزیسیۆنی جاران و رێکخەری گشتیی حیزبێکی گەورەیە، نزیک بە نیو میلیۆن دەنگدەری ناڕازیی لە هەردوو حیزبە مافیاکەی کوردستان، دەنگیان پێیداوە. ئەگەر پێیناکرێت، باشترە خۆی یان حیزبەکەی بە ئاشکرا رایبگەیەنن کە کاری ئەویش (تمام شد). ئەگەر نا، ئەم بێدەنگییە زۆر و دوورودرێژە، جوبران ناکرێتەوە و خەڵکی کوردستان بە گشتیی و شارەکانی سلێمانیی و کەرکوک(ئیمارەتی نیللیی و سەوز) باجێکی زۆریان دا و پێویستە ئەم گۆمە بشڵەقێنرێت. ئەم هەلومەرجە سیاسییە، پێویستی بە سەرکردەیەکی جەریئو خاوەن روئیای سیاسیی و فیکریی هەیە.

یەکێک لە گ▯ل▯ترین سیاسییەکانی دونیا، دۆناڵد ترامپە، لەم کەمپەینی هەڵبژاردنەی ئەمێریکادا، تەعبیرێکی جوانی لەسەر رۆڵی سەرکردە باسکرد. بە باوەڕی ئەو، سەرکردە هەر بیربکاتەوە، بۆچی بیرکردنەوەی گەورە(Think big) بەخەیاڵیدا نەیات. ئەو پێیوایە بۆ ئەوەی شتە گەورەکان بە ئاکام بگەیەنیت(accomplish big things) زۆر ئەساسییە کە روئیەیەکی جەریئانە و روئیایەکی روونت هەبێت. ئەم روئیایە، ئەم دیدە سیاسییە جەریئانەیە، لای رێگشك، سەرلەبەر و

لەماوەی ئەم ساڵ و نیوەدا، بوونی نەبووە. لە سیاسەتدا، بێدەنگیی و بێڕوئیایی، سەرکردە بەرەو فەنابوون دەبات. ئەوەی تا ئێستا ئەم پیاوەی هێشتووەتەوە، ئەو پۆپۆلیزمە سیاسییەیە کە هەر لەتەنکاوەکاندا قسەی کردووە و نەچووەتە ناو وردەکاریی ریشە سیاسیی و فیکرییە جۆراوجۆرەکانەوە. بە قەولی گەنجی ئەم ڕۆژگارە، ئەم پیاوە هەمیشە لە عمومیاتدا، قسەی کردووە و نەچووەتە ناو تەفاصیلەوە. ئەمەش پۆپۆلیزمی سیاسیی، کولتووریی و کۆمەڵایەتییە. لە کاتێکدا مرۆڤی سیاسیی خاوەن دید و روئیا، دەبێ بە جورئەتەوە بچێتە ناو قووڵایی و تەفاصیلەکانەوە، ڕێنمانیی حیزبەکەی خۆی و جەماوەریش بکات.

سەرکردە و تەحەدای سیاسیی

کاتە سەرکردەی سیاسیی، مەیدانی تەحەداکردنە سیاسیی و ئابوورییەکان، تەنگی پێهەڵدەچنن، پلانەکان و بەرنامەی حیزبەکەی تووشی سستیی و خاوبوونەوە دەبن، کاتە دەزانە جەماوەر لە حیزبەکەی دووردەکەونەوە و بەر ڕەخنەی دەدەن، دەبێ کۆمەڵە هەنگاوی کرداریی، ثیۆریی و فیکریی بنێت بۆ ئەوەی مۆبەڵایزی خەڵک بکاتەوە. لە ڕێگەی تۆڕە فراوانەکانی حیزبەکەیەوە، بەهاوکاریی کەسانی پسپۆر و شارەزا، لە چالاکوان و گەنجانی تازە پەیدابوو، تۆڕێکی گەورە دروست بکات و تۆڕە کۆنەکان هەڵبوەشێنێتەوە. تیمە کۆنە لاوازەکان، بەرکەنار بخرێن و تیمی نوێ دابمەزرێنێتەوە. ستراکتەری ئۆرگانە حیزبییەکان، سەرلەنوێ بنیات بنرێنەوە. ئاراستە و ستراتیژی نوێ بخرێنە بواری جێبەجێکردنەوە و دەستبەرداری ئەو قیڕەقیڕەی فاشیزمی کوردایەتیی و فاشیزمە ئابوورییەکەی دەوڵەتی کوردیی ببن و فیکری سیاسیی نوێ، لەناو خەڵکدا مۆبەڵایز بکەن .
ڕێگشگ، دەبێ گۆڕانی سەرەکیی لە بونیادی حیزبەکەیدا بکات. مۆبەڵایزی مەعریفەی سیاسیی و توانای گەنجان بکات و سوودیان لەوەربگرێت و پیروپەککەوتەکان، ئەوانەی نە زمانی قسەکردنیان هەیە و نە توانای نووسینی بەیاننامەیەکیان هەیە و نە جورئەتیش دەکەن، دەی حیزبەکانی تر بەڕنجێنن، هەموو شتێک لای ئەوان، بەرژەوەندیی ماددیی خۆیانە… ئەمانە، دەبێ پەراوێز بخرێن. لەسەروو هەمووشیانەوە، ئەوانەی بە حەشیشی کوردایەتیی، بە فاشیزمی طائیفیی و مەذهەبیی مودمینن و بە ڕاستەوخۆ و ناڕاستەوخۆ دەچنەوە ناو پرۆژە طائیفیی و پرۆکسییەکانی ئەردۆغان و کاسبییەکەیان دەچێتەوە، ناو ئەجێنداکانی تورکیا و پارتییەوە، دەبێت تا رادەی بەرکەنارخستنی یەکجاریی، دووربخرێنەوە… وەڵای دەیان تەحەدای تر.

“نفوذ”ی سیاسیی لەسەر کۆی کایە سیاسییەکان، کاریگەریی زۆر زیاترە لە دەسەڵاتداریی و هەیمەنەی دەسەڵات. ئەوە نفوذە، ئەوە روئیای سیاسیی روونە کە پلاتفۆرمی سیاسیی رەنگڕێژ دەکات. هەر سەرکردەیەک، پلاتفۆرمی سیاسیی بە حیزبەکەی و بە جەماوەر پێ نەبێت، بەشێنەیی کۆتایی بە ژیانی سیاسیی دێت. پلاتفۆرمی گۆڕان، لە ئێستادا، ئەوپەڕی سەرگەردانیی سیاسیی پێوەدیارە و کەس بەکەس نییە. ئانارشیزمێکی سیاسیی پەیدا بووە، هەریەکەی لە ئاوازێک دەخوێنێت. دونیای سیاسەتی کوردیی، بە شیعری حەماسیی، بە وتاری عاطیفیی ، بە چەلەحانەی کوردەناموسیی و خورافیاتی کوردایەتیی، بەڕێوە ناچێت.

نەتەوەییە نەژادییەکانی ناو گۆڕان، چەند توند بن لە گەڵ پارتیی و چەند حەماسیان هەبێت؟ لە بچووکترین پێچەڵێ سیاسییدا، گومانی ئەوەیان لێدەکرێ، بەهۆی عاطیفەسازیی و حەماقەتی کوردایەتییەوە، بەهۆی رەیعیی نەوتەوە، لە دواجاردا، خزمەتی پڕۆژەی سیاسیی و ئابوورییەکانی ئەردۆغانیزم و کوردایەتییەکەی پارتیی بکەن. دەیان دەکیومێنت و بەڵگە، مێژووی سیاسیی ئەمجۆرە کادیرانە، لەماوەی ئەم چەند ساڵەی پارتیی و یەکێتیی، نەوت دەفرۆشن، پشتڕاست دەکەنەوە، بەڵام ئەمە هەر خەتای ئەوان نییە، بەڵکو خەتا سەرەکییەکە، وەهمی گۆڕان بوو بە پرۆژەی فاشیلی ئابووریی سەربەخۆ، بە بیزنسی دەوڵەتی کوردیی، بە حەتحەتەکەکان و لوعبە موخابەراتییەکانی تری نەوان ئەردۆغان و بارزانیی.

عوقدەی کورد و ئێرانییە صەفەوییەکان

لەناو سکۆلارە مێژوونووسەکاندا، لەسەر رەچەڵەکی صەفەوییەکان، دوو بۆچوون هەن و هیچیان بە دەکیومێنت پشتڕاست نەکراونەتەوە و هەردوو بۆچوونەکەش ئارگیومێنتی خۆیان هەیە. بۆچوونێکیان پێیوایە کە صەفەوییەکان، بە رەچەڵەک لە تورکە ئەغوزەکانن کە لە سەرەتای چەرخی ١٠ و ١١ ەوە، کۆچێکی بەرینیان لە ئاسیاوە (لە مەنگۆلیا و قیرقیزستانی ئێستاوە) کردووە. بۆچوونێکی تریش دەڵێ رەچەڵەکیان تێکەڵەیەکە لە کورد، قزڵباشیی و ئێرانییە دێرینەکان، بە کوردستان و تورکمانستانیشەوە. ئەوەی کە ئەنترۆپۆڵۆجیستەکان و موئەریخەکان ساغیانکردووەتەوە، عوثمانییەکان بەتایبەتیی لە جوغزی زمانناسیی و ئایدێنتیتیی، کولتوور و زمانەوە، هابیتەسی تورکە ئەغوزەکانیان وەرگرتووە و درێژەیان پێداوە.

لەم نێوەدا، تیرە و هۆزە کۆچییەکانی کورد، لەسەرەتادا خۆیان بە ئێرانیی زانیوە (بە میزۆپۆتامیای جارانیشەوە) و داکۆکییان لە

ئێرانییبوون و لە صەفەوییەکان کردووە. ئەم دوو ئیمپراتۆریایە، دوو ڤێرژنی جیاوازی شیعیی و سوننییان بە بەرەودان بە قەڵەمڕەوییەکانیان، بەکار هێناوە. بەهۆی گەشەکردنی حیقدی طائیفیی و مەذهەبیی لەنێوان عوثمانییە سوننەکان و ئێرانییە صەفەوییە شیعەکاندا، بەهۆی فەوفەڵە، لە گیرفانکردن و بەرژەوەندانی سیاسیی و ئابوورییەوە، زۆرینەی ڕەهای سەرۆک هۆز و تیرە کوردییە شاخاویی و شوانکارەییەکان، لایەنگرییان لە لەشکری عوثمانییەکان کردووە و بەیعەتیان داوە. ئەم خۆساغکردنەوەیەی زۆرینەی کوردەکان بەلای عوثمانییەکاندا، یەکێکە لە فاکتەرە هەرە سەرەکییەکانی سەرکەوتنی تورکە عوثمانییەکان بەسەر ئێرانییە صەفەوییەکاندا، لەشەڕی چاڵدێراندا، یەکێکیشە لەو فاکتەرانەی کە کورد، لە پڕۆژەی دەوڵەتداریی و سەربەخۆیی دوور بخاتەوە.

ئێستا، پاش تێپەڕبوونی پتر لە پێنج صەد ساڵ بەسەر ئەو شەڕە گەورەیەدا کە باڵادەستیی عوثمانییەکانی لێکەوتەوە و کوردستانی ئێستای عێراق و بەشێکی زۆر لە جیۆگرافیای ناوچەکە، بەتەواویی کەوتنە ژێر قەڵەمڕەویی عوثمانییەکانەوە، بە درێژایی ئەو مێژووە، هەمیشە ئەم باوباپیرانەی ئێمەی کورد، بەهۆی دەمارگیریی طائیفیی و مەذهەبییەوە، بە ڤێرژنی جیاواز و بە میثۆدی جیاواز، رقیان لە ئێرانییەکان و لە شیعە بووە و هەمیشە عەمالەت و نۆکەرایەتییان بە تورکە عوثمانییەکان کردووە. وێڕای هەموو ئەو مێژووە دزێوەی باووباپیرانمان، ئەو هەموو وەلائو ڕەعییەتەی بە ئیمپراتۆریای عوثمانییەکانیان پێشان داوە، ئەگەر بە قەبارە و بە چەندایەتیی ئەژماردی بکەیت، لە پێنج صەد دانە ساڵدا، بە ئەندازەی ئەم پێنج ساڵەی دوایان نەکردووە کە رائیدەکانی دەوڵەتی کوردیی و مافیا ئۆریجناڵەکانی کوردایەتیی بە تورکیای نیۆعوثمانیی و ئەردۆغانیان کردووە.

ئایا ئەم ویلایەتە لەعنەتییە کوردییە و ئەم شێخنشینییە نەوتییەی ئەردۆغان و ئۆغلو کە بەڵێینان بە شێخەکانی کوردایەتیی داوە، تا کەی دەبێ لێی نەدرێ و بە جورئەتەوە، تەحەدای نەکرێ؟ تا کەی رێگە بدرێ گەلی کورد، کێشە سیاسییەکەی و کێشەی نەبوونی عەدالەتی کۆمەڵایەتیی، کێشەی خودی ژیان و برسییەتیی، بە شاردنەوەی گەندەڵیی و دزییەکانی رابەرانی کوردایەتیی، بکرێ بە کێشەیەکی طائیفیی و مەذهەبیی؟ بەڵێ، لەسەندنەوەی ئەم بیرە نەوتانە و ئەم قاچاغچییەتەی نەوت لە تورکیا ، لە پارتیی و لە شەریکە دزەکانی پارتیی(یەکێتیی)، ئەرکێکی نەتەوەیی و نیشتمانییە و دەبێ بە جورئەتەوە دەستی بۆ ببردرێ. ئەمەش بەبێ لەدان لە سەری رزیوی

کوردایەتیی و لە سیمبۆڵەکانی کوردایەتیی، مەیسەر نابێت.

گۆڕان، دەیتوانی لای کەمی ئەمە بکات و لە ڕێی حکومەتی فیدراڵی عێراقەوە بیکات، بەڵام بەهۆی کارتە نەژادیی، طائیفیی و مەذهەبییەکانی پارتییەوە، بە هۆی ئەوەی مەعدەنی ئەصڵیی گۆڕان، لە ئاسن، پلێت و بورغووەکانی کوردایەتییەوە، تەجمیع کراوە، توانای تەحەداکردنی نییە و ناسیۆنالیزمە نەژادییەکە و خورافاتەکانی کوردایەتیی، کەتی عەقڵی گۆڕانیان کردووە. گۆڕان، شەهامەتی سیاسیی و فیکریی تێدا نییە کە ئەم ئەرکە لە ئەستۆ بگرێت، چونکە بەشێکی زۆر لە مەعدەنی قیادیی و کادیرەکانی، هەمان مەعدەنە نەژادییە-طائیفییەکەی پارتییە و پارتییش، زۆر بە باشیی تەشخیصی یەک یەک دەمارە نەژادیی و دەمارە طائیفییەکانی سەرجەم حیزبە کوردییەکانی تری لە کوردستانی عێراقدا، کردووە.
چەندین ساڵە، نیۆعوثمانییەکان، لە ڕێگەی کۆمەڵە مورتەزیقەی کوردایەتییەوە، لە ڕێگەی کۆمەڵە قائیدی دزی کوردایەتییەوە، بە خەیاڵاتی خۆیان خەریکی ڕاژەنینی زیندووکردنەوەی ویلایەتی موصڵ و لکاندنەوەین بە تورکیاوە کە زۆربەی کوردستانی عێراق(بە کەرکوکیشەوە) لە خۆ دەگرێ. لەلایەک، بەهۆی ئەم حەشیش و کۆکایینەی کوردایەتیی بە تەخدیرکردنی ڕای گشتیی و بزواندنی حەماقەتی نەژادیی، گوایە کورد، دەبێ بە خاوەنی دەوڵەتی سەربەخۆ؟ ی خۆی و نەوتەکەیشی بە خۆی؟! دەبێت، بازاڕێکیان لە حەماقەتی سیاسیی دروست کردووە کە زۆرینەی کادیر و سیاسیی حیزبەکانی تریش، بە کۆرس دەیانقیڕاند.

لە لایەکی تریشەوە، هەرکەسێ بچووکترین ڕەخنەی هەبووایە، خێرا و لەکدا لەکدا، تەخوینیان دەکرد و بە پیاوی ئێران و شیعەیان لە قەڵەم دەدا. لە کاتێکدا خۆیان نەبەرەی جاسوسیی و مورتەزیقەییان بە ئێرانییەکان(شاهەنشاهیی و ئیسلامیی) دەستپێکردووە. سەرگرتنی ئەم هەموو شەپۆلە لە تەخوینکردن و بازاڕگەرمیی ئەم کوردایەتییە ئۆریجناڵە، بە ئەوە دەگەڕێتەوە کە ڕائیدەکانی کوردایەتییە عادییەکە، شەهامەتی سیاسییان تێدا نەبووە لە جوغزی فیکریی و سیاسییەوە، بەرەنگاری ئەم فاشیزمە سیاسیی، ئایدیۆلۆژیی و کولتوورییە، ئەم فاشیزمە نەژادیی، طائیفیی و مەذهەبییە، ببنەوە. بە پێچەوانەوە، زۆرجار خۆیان کەمپەینیان بۆ کردووە.

کاتێ پارتیی بە عەنتەریاتی کوردایەتیی، پارلەمان و پرۆسێسی سیاسیی لە کوردستاندا لەکار دەخات، ڕێک لەو ئەکتە سیاسییەی ئیتیحاد و تەرەقیی سەردەمی سوڵطان عەبدولحەمیدی دووەم دەچێت کە

دەستوریان هەڵپەسارد و بە " مەشروطییەت" هەمووانی ناچارکردەوە کە روو لە بابولعالیی (طەپ قاپیی) گەنجە تورکەکان، بکەن. ئەستا بابولعالییەکە، یان طەپ قاپییەکە، ئەو موئەسسەسە فاشیل و فاسیدەیە کەناوی نراوە(سەرۆکایەتیی هەرێم) و شەخصی سەرۆکی پارتییش، ڕۆڵی میرە کوردەکی ناشەرعیی دەگێڕێت.
کاتێ گەلان لە طەپ قاپیی کوردایەتییەوە، فەتوای دەرکردنی لە پارلەمان و لە حکومەت دەدرێ، لە بەرامبەردا، گەلان لەو ماوە زەرەدا، جورئەت نەیگەرت و شەهامەتی ئەوەی نەبوو، بەبەرچاوڕۆشنییەوە لەم حکومەتە مورتەزیقە، لەم حکومەتە فاشیل و فاسیدە بەتەدەرەوە. ئەستاش دەیان کادیر، پارلەمانتار و راوێژکاری ساقیطی کوردایەتییان هەیە، چاویان لەوەیە لە طەپ قاپیی پایتەختی کوردایەتییەوە، لەبووردنی گشتییان بۆ دەربکەن و بگەڕێنەوە دونیای غەزو بەزی دەوڵەتە کوردییە موخەڕیب و عەمیلەکە.
باووباپیرانی ئێمە، پتر لە پێنج صەد ساڵە نۆکەرایەتیی و عەمالەتییان بە تورکە تەرانیی، عوثمانییەکان(تا بە نیۆعوثمانییەکان دەگات) و فاشیزمی (تورکیی-سوننیی- مەذهەبیی و میللیگەرایی مورتەزیقە) کردووە. ئایا دەکرێ نەوەی نوێ، نەوەکانی ئایندەش، هەر درێژە بە حەماقەتی ئەم باجدانە طائیفیی، مەذهەبیی و نەژادییە بدەن؟ هەموو ساڵەکانی تر بەلاوە بنێ، باشە، پێنج ساڵ بەس نییە بۆ ئەوەی کەسێک بە خۆی بڵێ سیاسیی و قسە لەچارەنووسی گەل و نیشتمانێک بکات، فڕی کوردایەتیی و خوزیعبەلاتەکانی دەوڵەتی کوردیی بەری نەدات و بە شەهامەتەوە، شەق لەم صەنعەتە زەلیل و لەم هەڕاجە سیاسییەی فاشیزمی کوردایەتیی نەدات.

گەلان و پرسی کورد!

لە تازەترین دەرکەوتنی ڕەگشگ، لە لەندەن، داوا لە کادیرەکانی گەلان دەکات، گەلان، لەبەردەم گفتوگۆیەکدایە کە لەم هەلومەرجە سەختەدا، چیی بکات؟ هەروەها پێیوایە بیروبۆچوونی جیاواز هەیە لەسەر ئەوەی گەلان چیی بکات؟ بەڵام هەموویان لە روانگەی دڵسۆزییەوە بۆ پرسی کورد و بە بزوتنەوەی گەلان...سەرچاوە دەگرن... تاد. باشە بەڕاستیی، گرفتی کێشەی سیاسیی گەلی کوردە (ئەوەی ناو نراوە پرسی کورد)؟ ئایا بەڕاستیی، گەران لە کوێی ئەم پرسەدا وەستاوە؟ بۆ ئەوەی وەڵامی ورد و پانوپۆڕی ئەم پرسیارە بدرێتەوە، دەبێ ئاوڕێک لە مێژووی سیاسیی بزوتنەوە سیاسییەکانی کورد و ئەو مەرجەعە سیاسییانە بدرێتەوە کە ئەم بانگەوازە دەکەن و خۆیان بە خاوەنی ئەم کێشەیە یان ئەم پرسە، دەزانن.

روانگەی دڵســــۆزیی، بەدەر لەوەی تەعـــبیرێکی زۆر عــــاطیفیی و لاواندنەوەیە، لە دووروونزیکەوە، پێوەندیی بە پارادایم و مۆدێلە سیاسییەکانی کێشەی گەلی کوردەوە نییە. سەرەڕای ئەوەی لە هەموو مێژووی کۆن و نوێی عێراقدا، لە هەموو مێژووی کۆن و نوێی ئەو وڵاتانەی جیۆگرافیای کوردستانیان تێدایە، هیچ کاتێ وەکو ئێستای عێراق، پرسی سیاسیی کورد، کاڵ نەبووەتەوە. شتێک هەیە بەناوی پرسی چەند حیزبێکی مورتەزیقە و پرۆکسییەوە کە کێشەی سەرەکیان ئەوەیە کامیان زۆرترین خزمەت بە وڵاتانی ئیقلیمیی بکەن و کامیان لە پاداشتی ئەم مورتەزیقەییەدا، زۆرترین تاڵانیی و چەتەگەریان لە سامانە سروشتییەکانی کوردستان، بەردەکەوێت؟ هەروەها، کامیان لە دزیینی دارایی ئەم نیشتمانەدا، پشکی باشتریان دەبێت.

راستییەکەی جگە لەو کێشانەی کە ناونراوە، ناوچە جێناکۆکەکان، ئەگەر روئیای نیشتمانیی لەناو حیزبە کوردییەکاندا هەبووایە، چارەسەرکردنیان ئاسان دەبوو. لە راستییدا، چونکە حیزبە کوردییەکان، ئەجێندای دەرەکیی و ئیقلیمیی جێکەوت دەکەن، خۆیان موخەڕیبن و زۆرترین زیانیان لە پرسی سیاسیی کورد و جیۆگرافیا سیاسییەکەی داوە(پارتیی بۆ نموونە، هەرگیز نەیویستووە کەرکوک بەشێک بێت لە کوردستان، بەڵام نەو تەکەی دەوێت). هەرگیز نایانەوێ پرسی کورد، کۆتایی پێبێت، بەڵکو دەیانەوێ ئەم تیجاڕەتی کوردایەتیی و دزیینی دەیان ملیارد دۆلارییە، درێژەی هەبێت.
ئێستا، دوو پارادایم و دوو مۆدێلی سیاسیی بۆ پرسی کورد لە ئاستی کوردستانەکان و ناوچەکەدا هەن. ئەم دوو روئیایە لە دوو کامپی جیاوازەوە، مەرجەعییەتی سیاسیی و فیکریی وەردەگرن و لە پراکتیک و لە دیدی سیاسیی و ئایدیۆلۆژییشەوە جیاوازییان هەیە و بگرە کۆنترادیکتی(موتەناقیض) یەکترییشن.

□- پارادایم و مۆدێلی پەکەکە، خۆی لە هەدەپە، پەیەدە، یەپەگە و هەموو لقوپۆپەکانی auxiliaries نزیک لە پەکەکەدا، دەبینن□و□. ئەم پارادایمە، لەسەری سەرەوە، تەجاوزی ناسیۆنالیزمی نەژادیی- کوردیی و کوردایەتیی کردووە. مۆدێلێکی نیشتمانیی، مۆدێلی پێکەوەژیانی نەژاد، نەتەوە و گرووپە ک□م□ایەتییەکانی پێشکەشکردووە و کاری لەسەر دەکات. وێڕای ئەوەی فاشیزمی تورکیی و مەذهەبیی، فاشیزمە طائیفییەکەی تورکیا و میحوەری ئەهریمەنیی سوننیی، نەیاری ئەم پارادایمە پڕ لە تۆلێرانسەن، بەڵام، لە چاو کوردایەتییدا، پارادایم و مۆدێلی سەرکەوتووترە، وێڕای ئەوەی زۆر گەنجتر و جەوانترە لە پیرەخەڵەفاوی کوردایەتیی. هەموو ئەمانەش بۆ

جورئەتی سیاسیی و عەقڵانییەتی شەخصی یەکەمی ئەم پارادایمە دەگەڕێتەوە کە ئۆجەلانە.
٢- پارادایم و مۆدێلی موئەسەسەی ئۆریجناڵی کوردایەتیی، وەکو مەرجەع، خۆی لە(مەلا موصطەفا بارزانیی و پارتیی) دا دەبینێتەوە. هەروەها، بەهەموو ئەوانەی لە فەلەکی ئەودا دەسوڕێنەوە(یەکێتیی بەهەموو ڤێرژنەکانییەوە، حدکا و حدک-ئێران، یەکگرتوو، سەلەفییەکان، ئیخوانییەکان، چەپە نەژادییەکان… لەگەڵ ئەکادیمیست و نوخبە بەیعەتچییەکانی کوردایەتییدا…تاد)، لەخۆ دەگرێت. هاوکات، مورتەزیقە هاوبەشەکانی ئەردۆغان و کوردایەتیی لە هەردوو کوردستانی تورکیا و سوریادا، لەخۆ دەگرێت. فەشەلی ئەم مۆدێلە تاڵانییەش، فەشەلی راستەوخۆی ناسیۆنالیزمی نەژادیی، عەصابەکانی کوردایەتیی و مەرجەعە سیاسیی و ئابوورییەکەیانە(کوردایەتییە چەتەگەرییەکە).

لەدەرەوەی ئەو دوو مۆدێل و ئەو دوو پارادایمە، بیرکردنەوە لە پرسی سیاسیی کورد، بەئەندێشەی ئەوەی روئیایەکی جیاواز نیشان بدەیت، بەئەملاوئەولا، دەچێتە خانەی یەکێکیانەوە، جا بەهۆی نزیکایەتیی بیروبۆچوونەکانەوە بێت، یان بەهۆی بەرژەوەندییە سیاسیی و ئابوورییەکانەوە بێت. بە واتایەکی تر، بەهەدەردانی وزەی گەنجان و دەستخەڕۆکردنی نەوەی نوێیە، لە ئێستای کوردستانی عێراقدا، پرسی کورد بەو میکانیزم و میشەدانەی کوردایەتیی، هەڵبەسنگێندرێ و باس لە کێشەی سیاسیی کورد بکرێ. هەر ئەمەشە وایکردووە کە مەرجەعی کوردایەتیی، هەموو دەنگە جیاوازەکانی کوردایەتیی، بە یار و نەیارەوە، لە بەرژەوەندیی خۆیدا، مۆبێڵایز بکات و بیانکات بە دەستمایەی سیاسیی و بازرگانییان پێوە بکات و تاڵانیی زیاتریش بە ئابووریی کوردستانەوە بکات.
لە ئێستادا، بەشێکی زۆری رێکخستنەکانی گۆڕان، کادیرە عەسکەریی و سیاسییەکانی گۆڕان، پارلەمانتارە حەپەساو و راوێژکارە نەژادییەکان، تا رادەی پەڕانەوە و لاڵانەوە لە رەگشگ دەپاڕێنەوە کە قسەیەکیان بۆ بکات، رێگەیەکیان لەم هەموو گومڕاییە سیاسییەی قاچاغچییانی کوردایەتیی و ملیاردێرە سیاسییەکانی کوردایەتییدا پێشان بدات، وەکو منداڵەی بێ سەرپەرشت، داوای لێدەکەن تەحەدای ئەم واقیعە سیاسییە تاڵە بکات، بەڵام ئەو بێدەنگە و خۆی داوا لە گۆڕان و قاعیدەکەی دەکات، چیی بکەن؟

وەهمی قائیدی ضەرورە و ئیجماعی کوردیی

ئەوەی پارتیی و ویلایەتە رەیعییە قۆنتەراتچییە کوردییەکەی کردووە

بەم سەرەطانە سیاسییە و وەلائێکی زۆری بۆ تورکیا هەبێت و وەکو داگیرکاریش مامەڵە لەگەڵ سامانە سروشتییەکان، ئابووریی کوردستان و نەوەکانی ئایندەدا بکات، شەریکە دزیی یەکێتیی، جەبانیی، داوەشاویی و بێسەرەوبەرەیی ئەم حیزبە فاشیلەیە. ساڵی پار لە توێژینەوەیەکدا(مەترسییە ستراتیژییەکانی ویلایەتی رەیعیی)، بە درێژیی باسم لە نەهامەتییەکانی ئەم ویلایەتە قاچاغچییەی بارزانیی و شەریکە دزەکانی(یەکێتیی) کردووە. کارەساتەکە ئەوەیە ، گۆڕان و “رێگشگ” تێڕوانێکی مەبدەئیی جیاوازتریان لە ناسیۆنالیزمە تاڵانیی و چەتەگەرییەکەی پارتیی و یەکێتیی، بۆ ئایندەی کوردستان و مامەڵەکردن لەناو چوارچێوەی دەوڵەتی عێراقدا(یان لە دەرەوەی ئەم چوارچێوەیەدا) نییە. بە واتایەکی تر، دی ئێن ئەی DNA فیکری سیاسیی و بەتاڵیی مەغزی سیاسییان، هیی هەر هەموویان هەر دەگەڕێتەوە سەر خێڵی جامبازە سیاسییەکانی کورد(کوردایەتیی).

پارتیی، بەهۆی باڵادەستبوونی ب□س□□ر ویلایەتە نەوتییەکەدا، ئەردۆغان و فاشیزمی (تورکیی-عەرەبیی- سوننیی) لەگەڵ حیلفە طائیفییە مەذهەبییەکەیاندا، وەکو وەلەدی شەرعیی، مامەڵە لەگەڵ بارزانیی و عەشیرەتەکەی دەکەن. پارتیی، بە دەیان میلیارد دۆلاری لە بانکە حیزبیی و شەخصییەکانیدا کۆکردووەتەوە. ئەم حیزبی پێ دەکڕێ و ئەو سیاسیی پێ لە خشتە دەبات و ئەخلاقی زۆرینەی حیزب، سیاسیی و نوخبەکانی کوردستانی شڕ کردووە. هەروەک چۆن خۆی، هەموو بەها و ئەخلاقێکی سیاسیی، ئینسانیی و کوردبوونیشی شڕ بووە. ئێستا قیادەکانی یەکێتیی، جگە لەوەی کۆمەڵێ ل□ع□ابەی سیاسیین، ئەرکانەکانی پارتیی، بە رۆبۆتی ویلایەتە نەوتییەکە، دەیانسوڕێنن. لە دوور و نزیکەوە، پێوەندییان بە حیزب و بە پرەنسیپی سیاسییەوە نەماوە. بەهۆی پەتای لەعنەتییەکانی کوردایەتیی، پارەی گەندەڵیی و مەعاشی ژێربەژێری ویلایەتە رەیعییەکە و گەندەڵییەکانی ئەم سیستەمە سیاسییەوە، بزانن بە مایکرۆسکۆپیش کادیرێکی یەکێتیی دەدۆزیتەوە لەناو هەزاران کادیری دەرەجە باڵادا کە رەخنەیەک لە سیاسەتی حیزبەکەیان و پاشکۆبوونەکەیان بگرن؟ بە پێچەوانەوە، بۆ شەڕی باڵە تاڵانیی و چەتەگەرییەکانی نێو خۆیان، هەر یەکێکیان بگریت، ژیژەکێکی (فەیلەسوفە سلۆفاکییەکە) زۆر بڵێیە.

ئەگەر گرووپی “ناوەندی بڕیار” یان ناوەندی کڕدراو، وێڕای ئەوەی کە زۆربەیان لە دزە گەورەکان و میلیاردێرەکانی کوردایەتیین، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا، یەک دروشم، یەک هەنگاویان نییە، بە مووش لەگەڵ سیاسەتەکانی پارتیی و بارزانییدا، بەریەک بکەون. ئەمە

رێکەوت نیی□! ب□کو زۆر بە بەرنامە کراوە. بە پێچەوانەوە، ئەوان، ئەگەر راستیان دەکرد، دەبووایە، پێش ئەوەی دژایەتیی دژ□کانی ناو ماڵی تاڵەبانیی و ئیبراهیم ئەحمەد بکەن، دژایەتیی دژ□ ه□رە گەورەکانی ماڵی بارزانیی و مورتەزیقەبوونی ویلایەتە رەیعییەکەیان بکردایە. بە باوەڕی من، ناوەندی بڕیار، ناوەندێکی مورتەزیقەن (بەدەستی سێ و چوار) دەڵاڵی سیاسەتەکانی پارتیین و پلانی (A)ی پارتیی بوو، بۆ تێکشکاندنی ئەو رێککەوتنە هەشاشەی نێوان رێگشگ و ماڵی تاڵەبانیی.

پلانی(B) ی پارتیی، ئەو سەرکردانەی یەکێتیی لە خۆ دەگرێت کە مەلەفی حەساسی ئیستیخباراتیی و تەنانەت سکانداڵی ئەخلاقییان هەیە، یان بە پارەی رەیع، بە شەریکایەتیی نەوت و بە دزینی صەدان میلیۆن دۆلار لەگەڵ ئەرکانەکانی پارتییدا شەریکن(لە دەرەوەی شەریکایەتییەکانی ماڵی بارزانیی و تاڵەبانیی). هەر رۆژەی گارەگارێکی کوردایەتییمان لەمانەوە گوێ لێ دەبێت. یەکێکیان لە موئەسەسەی فاسیدی “مێری”ەوە، لە کەڕەنای کوردایەتییەوە، دەقیڕێنێت و یەکێکیان لە کەرکوکی کۆکتێلەکەی(قودس و دڵ) ی کوردستانەوە، سیاسەتەکانی پارتیی جێکەوت دەکات و هەندێکی تریشیان، وەکو کارتی یەدەک، بۆ رۆژی خۆیان و تەوقیتی هەڵبژێردراوی(ئەجێنداکانی پارتیی) دانراون.

ئەگەر پارتیی، فشاری بۆ بێت، ئامادەیە پلانی (C)یش جێکەوت بکات و ئەوانەی لەم پلانەشدا، جێکەوت دەبن، کوڕە فاشیلەکەی تاڵەبانییە(قوباد) کە ئەوەندەی وەلائی بۆ ماڵباتی بارزانیی و سیاسەتە فاشیلەکانی نێچیرقان هەیە، یەک لەسەر دەی ئەوەش وەلائی بۆ دایکی و بنەماڵەکەی خۆی نییە. هەموو ئەمانە بە زەبری پارەی ئێجگار زۆر دەکرێن. ئەم پارە زۆرەی دەستی ماڵی بارزانیی و پارتیی کەوتووە، دەستی تورکیای فاشیست و ئەردۆغانی سایکۆ کەوتووە، بەهۆی حەماقەتەکانی کوردایەتیی، دەوڵەتی کوردیی و ئیستیحمارییەکانی ئەو ناسیۆنالیزمە نەژادییە طائیفییەوەیە کە پارتیی زۆربەی حیزبە سیاسییەکانی کوردستان و زۆرینەی نوخبە موهەڕیجەکانی پێ لغاو کردووە. سیاسەتێک کە چەندین ساڵە، کەمپەین بۆ شەڕی طائیفیی نێوان نەژادی کورد و شیعەی عەرەب ، کوردی سوننیی و عەرەبی شیعیی دەکات و پرۆژەی سیاسیی کوردیشی خستووەتە خزمەت سیاسەت و ئەجێندا پانتورکیی و پاننیی□عوثمانییەکانی ئەردۆغانەوە.

بارزانیی: قائیدی ضەرورەی کوردایەتیی

ئەوەی ئەمێریکا، رۆژئاوا، ئێران و دەوڵەتی عێراقیش مامەڵە لەگەڵ

رائیدە فاشیلەکانی دەوڵەتی کوردیی و ماڵی بارزانییدا دەکەن، لەهاتوویی بارزانیی و ئەمری واقیعی سیاسیی نییە، بەڵکو پاشکەوتووبوونەکەی یەکێتیی، تەنازولاتەکانی تاڵەبانیی، بێدەنگییەکانی نەوشیروان موصطەفا، پرۆکسییبوونەکەی یەکگرتوو بە تورکیا… و وەهمی ئەو هەموو سیاسییە زەرگەیانە و ئەو هەموو موهەڕیجە ئەکادیمیست و نوخبە هەزیلانەیە کە حەماقەتەکان، فشەکان و درۆکانی کوردایەتیی، لغاوی کردبوون. بە لوقاحی ناسیۆنالیزمی نەژادیی، بە نەعرەتەی وەهمی طائیفیی، بە دەستوری ناسیۆنالیزمە دینیی و مەذهەبییەکەی ئەردۆغان و دروستکردنی ویلایەتێکی رەیعیی سوخرەکەش، نەک هەر تەفرەیان خواردبوو، بگرە رۆڵیان لەو هەموو گەڵەگاییەشدا هەبوو کە پارتیی و والیی ویلایەتەکە، قەڵەمڕەوییان پێوەی گرتبوو.
ئەوەی کە مالیکیی وا دەکات هەرش بکاتە سەر گەلی کورد لە عێراقدا، ئەوەی وا دەکات کە سیاسییەکانی عێراق، بارزانیی بەو هەموو موکەسارەتە سیاسیی و ئابووریانەشەوە هەر بە واجیهەی سیاسیی کورد بزانن، هەر خەتای ناسیۆنالیزمە عێراقیی و ناسیۆنالیزمە شیعییە-مەذهەبییەکەیان نییە، بەڵکو خەتای سەرەکیی ئەوەیە کە گۆڕان و لەعابەکەی دەستی پارتیی(یەکێتیی)، لە ئاستی عێراق و کوردستاندا، خاوەنی هیچ پرۆژەیەکی سیاسیی جیاوازتر لە پارتیی، نیین. ئەوە گۆڕانە وەهمی بە ئابوورییە تاڵانییە سەربەخۆکەی ئەردۆغان-بارزانیی هەبوو، ئەوە کادیر و نوخبەکانی گۆڕان بوون، خورافەی ئیجماعی کوردیی(کۆرایەتیی کوردیی) یان تەخشان دەکرد و فوویان لە پشکەی ناسیۆنالیزمە چەتەگەرییەکەی پارتیی دەکرد و خورافاتی کوردایەتییان هەڵدەقوڵاند.
ئەوە راگەیاندنی گۆڕان، یەکێتیی، ئیسلامییەکان و دونیای هەزیلی ئەکادیمیستە نەژادییەکانی کورد بوو کە نەعرەتەی شەڕی طائیفییان لە دژی شیعە و حەشدی شەعبیی لێدەدا و پەیتا پەیتا، رەنگڕێژی سیاسەتە طائیفییەکانی حیلفی ئەردۆغان و پارتییان دەکرد. بارزانیی و حیزبەکەی، زۆر باش دەزانن، چۆن و لە کەیدا کارتی ئەحمەقکردنی ئینسانی کورد، بەناوی دەوڵەتمەداریی و خەماڵییکردنی نەوتەوە بەکاربهێنن؟ ئەوە عەقڵییەت و مەنتاڵیتیی گۆڕانە، هێشتا هەمان بیرکردنەوەی میلیشیا مرۆڤکوژەکان و کوردکوژەکانی کوردایەتیی شاخی هەیە و لە دونیای بیزنس، سیاسەت و ئابووریی، لە دونیای گەنجانی نوێی کوردستان و هاوکێشە سیاسییەکانی عێراق، کوردستان و ناوچەگە تێناگات و تا ئەم ساتەش، هەر بە “ربە”کانی کوردایەتیی، دانەوێڵەی سیاسەت، دەپێوێت.

گۆڕان و رێگشگ، دەتوانن چیی بکەن؟

کشانەوەی ڕەسمیی لە حکومەتێک کە دەرکراون، لە پارلەمانێک کە بەسەریاندا داخراوە، هیچ حەکیمێکی سیاسیی ئەم دەردەدییەی گەڵان و ئەم موناجاتەی سەرکردەکەی نازانە، جگە لەوەی وەهمیان بە پرۆژە بەتاڵەکانی کوردایەتیی هەیە. گەڵان، ئەگەر خۆی لەم عوقدە سیاسیی، فیکریی و ئایدیۆلۆژییەی دەوڵەتی کوردیی و موشتەقاتەکانی رزگار نەکات، لە باری سیاسیی و فیکرییەوە، هیچی پێناکرێت. گەڵان و رێگشک، بە ئەوەی جورئەتی سیاسیی پەیدا بکەن و بە ئەوەی بەرچاوڕۆشنیی خۆیان بە خەڵک بەیان بکەن، دەبێ بەعەزم و ئیرادەی سیاسییەوە بەرەنگاری ئەم دەماغسزییەی کوردایەتیی و ناسیۆنالیزمە نەژادییە مورتەزیقەکەی بارزانیی ببنەوە.

لە ئێستادا، ئەوە حکومەتی عێراق و شیعەکان نیین کوردیان ریسوا کردووە، ئەوە کوردایەتییەکەی دەوڵەتی کوردییە کە گەورەترین تەحقیری سیاسیی، ئابووریی و کۆمەڵایەتیی بە گەلی کوردستان، ئایندەی نەوەکانی ئێستا و ئایندە، دەکات. ئەوە سەرەطانی کوردایەتییە کە بووەتە هۆکاری ئەوەی مرۆڤی کورد، لەوپەڕی سقوطی سیاسیی و فیکرییدا رابگرێ و بەم هەموو دزیی و تاڵانییەی مافیاکانی کوردایەتیی، هێشتا مووی لەشی راست نەبێتەوە. ئەوە مەرجەعی ئۆریجناڵی کوردایەتییە کە پارەی نەوت و غازی کوردستان، لە قوڕگی ماشەنە جەنگییەکەی فاشیزمی ئەردۆغانیی دەکات و گەلی کورد و گەلانی سوریای پێ تیرەرایز دەکات. ئەوە عوقدەی کوردایەتییە، وەکو گەورەترین لووی سەرەطانیی بەلاشەی شینهەڵگەڕاوی سیاسەتی کوردییدا، بڵاوبووەتەوە. تا ئەم سەرەطانە، بنبڕ نەکرێ، تا دەوڵەتی کوردیی مورتەزیقە، وەکو خیانەتێکی عوظما دەرهەق بە ئێستا و ئایندەی گەلانی کوردستان، نەناسێنرێت، ناتوانرێت، سەرئێشە بە مافیاکانی کوردایەتیی دروست بکرێت و سنوورێک بۆ تیجاڕەت و پرۆکسیبوونە ئیقلیمییەکانی دابنرێت.

نەوتی کوردستان، دەبێ لە ڕێگەی دادگا باڵاکانی عێراقەوە، لە ڕێگەی پارلمانی عێراق و دەستوری عێراقەوە، لە پارتیی و لە شەریکە دزەکانی(یەکێتیی) بسەندرێتەوە. ئەمە باشترە پێش ئازادکردنی موصڵیش دەستی بە ببردرێ. پێش ئەوەی پرۆکسییەکەی ئەردۆغان، خۆی لەگەڵ هەلومەرجەکەدا بگونجێنێت، دەبێ گەڵان و رێگشگ دەستپێشخەریی بکەن. گرینگە، گەڵان، ترسی لە تەخوینە بەتاڵەکانی پارتیی نەبێت لە کاتێکدا، سیاسەتە پرە تورکیاییەکانی پارتیی، بە تەنیا، کووانوی خیانەتە عوظماکانە. گەڵان دەبێ لەگەڵ هێزە سیاسییەکانی تری کوردستان و عێراقدا، لەگەڵ حکومەتی عێراق، هاوکاریی بکەن و مەلەفی نەوت و غاز لەدەست ئەم عەصابە و میلیشیا دزانە بسەننەوە.

ئەم جەرائەتە سیاسییە، هەزاران جار، لەوە شەریفترە نەوتی کوردستانی عێراق بە تاڵانی و بە موفت بدرێ بە ئەردۆغان و فاشیزمی تورکیی، گەلی کورد و گەلانی سوریای پێ قەتڵوعام بکرێ و خەڵکی کوردستانیش برسیی بکرێت. هەموو ئەوانە کاتێک دەکرێن، بە روئیایەکی سیاسیی روونەوە، بە فیکری باڵاوە، سەرقاپی ئەم زەرابی کوردایەتییە دابخرێت. دەبێ مەلەفی کورد و ئابووریی کوردستان، لە رێگەی حکومەتی عێراق، بەهاوکاری هێزە نیشتمانییەکانی تر، تەنانەت لە پارچەکانی تری کوردستان و کۆمیونیتییە نێودەوڵەتییەکاندا، لەدەست ئەم لەبیانەی کوردایەتیی دەربهێنرێت.

پاش ئازادکردنی موصڵ، ئەگەری زۆر هەیە پارتیی بە دەستور و بە ئەجێندای تورکیا، ئەگەر داواکارییەکانیان جێبەجێ نەکرێن، شەڕێکی طائیفیی و نەژادیی لەگەڵ شیعەی عەرەب و ئێراندا ساز بکەن. کادیرە عەسکەرییەکانی باڵی ناوەندی یەکێتیی نیشتمانیی، یەکەمین کارتن ئەم کارەیان پێ دەسپێردرێ و زۆر بە وەلائیشەوە، زۆر بە حەماسی ئیستیحماری کوردایەتییشەوە، دەیکەن. بە هۆی شەرعییەتی کوردایەتیی ، بەهۆی نەخۆشیی نەژادپەرستیی و بە ناوی کوردبوونەوە، کورد جارێکی تر دەخرێتە شەڕێکی طائیفیی گەورەوە کە ئەوسەری ئەم تۆنێلە دەیان ساڵی تر دەکێشێت، تا رۆشناییەکی تێدا بەدی بکرێ. کاتی ئەوە هاتووە ئەم گوتارە ئەنتی عێراقیی و ئەنتی شیعییە تێک بشکێندرێ.
کاتی ئەوەش هاتووە ئەم گوتارە پرۆ تورکیی Pro-Turkish، پرۆ داعشیی، پرۆسوننیی، پرۆ ئیخوانیی و پرۆ ئەردۆغانییە، بەر نەقیزە بدرێت. سەرەنجامیش، ئەم وەهمەی قائیدی ئەوحەد و ضەرورەی کوردستان، ئەم وەهمە ئیستیحمارییەی (ئیجماعی کوردیی) دەبێ بخرێنە ژێر پێی نەوەی نوێوە. خەڵکی کوردستان، دەیانەوێ، نیشتمان، ژیان و ئازادییان هەبێت نەک موستەعمەرەیەکی مورتەزیقەی سەر بە تورکیا و ئەردۆغانیان بۆ چێبکرێت. ئەم بێدەنگییەی گەڵان و “رەگشگ”یش، خۆشخەیاڵیی و وەهمە بە پرۆژە فاشیلەکانی کوردایەتیی و جۆرێکە لە تەخدیرکردنی رای گشیی و گەڵانەوە بە ناشیرینترین چەمکی سیاسەتی کوردیی” ئیجماعی تاڵانیی- کوردیی”.

کۆتایی

Larkoff, G. (2002). Moral politics. Chicago: University press

گەڕان بەدوای بوون لەشیعرەکانی ناشاد دا … وریا مەعروف

لەساڵی هەشتایەکانەوە سیروان ناشاد دەستی دواوەتە نووسین و شیعر ئەزموونێکی لەمێژینەی لەوبوارەدا هەیە و چەندین کتێبی چاپ و بڵاوکراوەی هەیە لێرەدا من باس لە شیعر دەکەم جیا لە نووسینەکانی تری، شیعر جیاواز لەژانرێکانی تری ئەدەب، پێویستی بخوێندنەوەیێکی کەمێ تایبەت و وردترێ لەبارێکی هزری ئارامدا دەتوانی بگەی بە بێکێدێ شاراوێکانی نێو دێقێکی دیاریکراو ناکرێ وەك خوێندنەوەی هەواڵێك لەڕۆژنامەیێکدا شیعر بخوێندرێتەوە.

ئەزموونی شیعری ناشاد فراوانە و خاوەنی چەندین کتێبی شیعریە بەڵام زیاتر دەوەستمە سەر تێکستەکانی کتێبی (عەورەتی گەڵا) ئەو هەمیشە لە هەوڵدایە بۆ تاقیکردنەوەی ڕێگە و شێوازی نوێی نووسینی دەق و قەتیس نەبوون لەسەر تەنها ڕێچکەیەك، بەدۆزینەوە تەنها ڕێگەیەك نەوەستاوە هەنگاوی ناوە بەرەو تاقیکردنەوەی ڕێگەی دیکە و دۆزینەوەی زمانی دیکە بۆ دەربڕین، بەوە خوێنەر سەرسام دەکات هەمیشە پەنا دەبات بۆ کەشفکردنی ڕێگەی دیکە بۆ گوزارشتکردن لە ئازارەکانی مرۆڤ، خوێنەر حەزدەکات بکەوێتە دوای شعرەکانی، وەك زنجیرەك تا کۆتاییەکەی بڕوات و ببینێت،. فۆرمی شیعری ناشاد فرە ڕەهەندە و زۆربەی شیعرەکانی شیعری درێژن قەسیدەن، گێڕانەوەی تێدایە ڕووداوی تیدا باسکراوە گەڕاوەتەوە بۆ کۆمەڵێك چیرۆکی ناو مێژوو، هەوڵیداوە لە ڕێگای گێرانەوەی ڕووداوەکان گوزارشت لە ناوەڕۆکی شیعرەکەدا بکات. لەو شاعیرانەیە کە دەخوازن مامەڵەیەکی جیاواز لەگەڵ وشەدا بکەن و خەمی دۆزینەوەی ڕێگا و وێنەی نوێیان هەیە، تاڕادەیەك خاوەنی تام و بۆنی تایبەتی شیعری خۆیەتی و دەتوانرێت سیمای شیعری بناسرێتەوە.

ئەگەر سەرنج لە دەقەکانی ناشاد بدەین زیاتر پەیامی وشیاریان هەیە، بە جۆرێك کە دەخوازێت مرۆڤ خۆی ڕیگەی خۆی هەڵبژێرێت بەرەنگاری هەموو ئەو بەربەستانە بێت دێنە ڕێگەی، شیعرەکانی هەوڵدانە بۆ شکاندنی موقەدەس و ڕێنانی دونیایەك بەبێ موقەدەس. لێرەوە دەمەوێت بەشێوەیەکی گشتی دەربارەی گەڕان بەدوای بووندا لەناو شیعرێکانی شاعیری کورد (سیروان ناشاد) بدوێم لە کتێبی شیعری (عەوەرەتی گەڵا) کە کۆمەڵێك شیعری لەخۆ گرتووە، هەوڵ دەدەم دنیابینی خۆم دەربارەی شیعرەکانی بنووسم کە بۆ من جگە لە مایەی

چێژ بێخشین، جێگای لێ سڕوێستانیش بوو، چونکە دەقە شیعریەکانی ناشاد ڕێگایەکن بۆ دەرچوون لە ناشادی، کۆمەڵناسانە و دەروونناسانە دەست دەخاتە سەر برینەکان و ژان و مەینەتیەکانمان نیشان دەدات بۆ ئەوەی ڕەچەیەك لەخۆمان بدەین و بێینەوە هۆشخۆ, هەروەك لە شیعری سەوڵدا دەڵێت:-

خودایە
تازە دڵی چۆلەکەیەکمان پێ ئاشت ناکرێتەوە
بەلێواری گوێسەبانەکەوە بوو بە چلوورە
ئیدی فرمێسکی ئەو منداڵە لێمان خۆش نابێ
بۆ گوناە لە ڕەحمی زەمەندا مەیی
نوزەی ئەو مێرووڵەیە نابڕێتەوە بەگەورەیی پێمان لێنا
شەوکوێربووین لە هاوەڵی (یوسف) و گورگان خوارد چووین
خودایە
چ حیکمەتێکە ئەم بوونە
چ سڕێکە ئەم گەردوونە
واین لە لووتکەی ئۆرگازمی تەنهایی
بە چڕەپڕپەی ژانەوە
کۆتایی چ مەرگەساتێکمان بەشبوو
هەر لەمان شیعردا دەڵێت:-
بەم قیبلە نوما ژەنگاوییەوە چۆن لە تاریکستانی ئەم دەڤەرە
هەڵچووە ڕێ دەرکەین
بەم جەستە سووتاوەوە ڕۆژ چۆن دەکرێتەوە

ناشاد لەهەموو شیعرەکانیدا باس لە بوونی مرۆڤ دەکات و ئامانجی سەلماندنی وجودیەتی تاکە بۆ ئەوەی نەکەوێتە دوای گشت و لە هەژمموونی کۆ ڕزگاری بێت و پێگەی خۆی دیاری بکات لەپاڵ ئەمەشدا جگە لە گەران بەدوای بووندا شاعیر لە شعرەکانیدا باس لە عەشق و خۆشەویستی و نیشتمان و هاوڕێیەتی…هتد دەکات بەڵام ئەوەی من لێرە ئامانجمە و باسی لێوە بکەم گەڕانە بەدوای بوون، کەهەر کۆپلێتێک دەیخوێنیتەوە، تێدەگەی ئینسان پڕە لە شکۆ و پێویستە شکۆی خۆی نەخاتە مەترسیەوە بەهۆی ترس و شەرمێکەوە، وات لێدەکات ئاسمانێکی نوێ بۆ فڕین بدۆزیتەوە و لە پەنجەرەیەکی دیکەوە بڕوانیت، ڕەهەندی ڕۆحی لە خوێنەردا فراوان دەکات و وای لێدەکات دیدگای بەرانبەر شتەکان بگۆڕێت و بەجۆرێکی تر سەیری دنیا و ژیان بکات، لەم کۆپلەیەی خوارەوەدا لە قەسیدەی عەوەرتی گەڵادا دەڵێت:
ناچمەوە نێو دارستانە چڕەکانی تاریکی و هەنگاوەکانم

به غەیبانییەتی ڕێگا ناسپێرم
تخووبەكان هەناسە سێەكانم ڕام ناكەن
بەگریان هاتم بێدەنگ ناچم

ئەمە گوزارشتە لەوەی مرۆڤ پێویستە گەشە بكات و گۆڕانكاري لەخۆیدا بكات بۆ ئەوەی ژیان بەرەو پێشەوە بچێت، ئاماژە بۆ ئەوە دەكات ڕابردوو هەرچەندێ ناخۆش و تاریك بێت دەكرێ سەرەتایەكی نوێ دەست پێبكەین و ببێتە وانەیەك و هێزمان پێ ببەخشێ، پێویستێ لەڕێگا دووبارەكان لابدەین و سەیری ئەو ڕێگایانە نەكەین كە بۆیان دیاریكردووین بۆ ئەوەی خۆمان بمانەوێ، لە دەقەكانیدا پێمان دەڵێ دەبێت نەچێنەوە سەر ڕێگەی كەس و ئەو سنوورانە بشكێنین كە تیایدا بەندكراوین، ئیتر لەوڕێیەوە دەكەوینە دوای خوستەكانی خۆمان و بوونی خۆمان دەسەلمێنین، پێویستە مرۆڤ ئەو ڕێگایانە بگرێتەبەر كە ڕۆحی دەتوانێ پشووی لێ بدات.

لەوانەیە ناشاد ئازارەكانی خۆی بەیان بكات لە تێكستەكانیدا، خوێنەریش كە دەیخوێنێتەوە خۆی لەناو شیعرەكەدا دەبینێتەوە، چونكە كۆمەڵگای كوردی ڕۆژەی زۆرینەی وەك یەك ژیاوە هەمووی ئازارەكانی لەیەك دەچێت، (فرۆید) دەڵێت: ((شاعیری ڕاستەقینە ئەو كەسەیە كە دەزانێت چۆن خەون و خەیاڵاتەكانی دەكاتە بەرهەمی هونەری یان حەقیقەتێكی هەستپێكراو)). شیعرەكانی ناشاد شیعری درێژن لە دەقێكدا چەندین لایەنی لەخۆگرتووە و كۆمەڵێك دەرد و كێشە مانیفیست دەكات، كە لە ناخی زۆربەی تاكی كورد دا هەیە و پەنگی خواردۆتەوە، لە خوێندنەوەیدا هەڵكارێ شاراوەكانی غەمگینی تاكی كوردت بۆ دەرەدەكەوێ، لەكاتی خوێندنەوە و ڕاچوون و تێگەیشتن لە دەقەكان وێنەی شكانەكانی خۆت دەكەوێتە بەرچاو و بەخۆت دەڵێیت تیماری بكە و ئەم خوێنە ڕاگرە، وەك ئەوە وایە سەرلەنوێ كەسێك بژێنیتەوە و سەر لەنوێ دەست بە هەنگاونان بكاتەوە، لە ڕابردووی نەزانی و بێتەدەر و ڕێگای خۆی بگرێتەوە و دەستی ئەوانی تر بگرێ، هەروەك لە شیعری (بەردەكانی گومان و پەنجەرەكانی یەقین)دا دەڵێت:

گەورەبووین و وەچەیەك شەرم و ڕیسوایی لەگەڵماندا گەورەبوو
شەرم لەو مناڵەی تنۆكێك فرمێسكیمان نەكردە یاقووتی گەردانەی مێژوو
شەرم لەو خوشكەی ئێستاش خوێنەكەی لە قۆرتێكدا
نیگاری پاكیزەیی دەنەخشێنێ
شەرم لەو ڕۆزەخاڵانەی لەچەناگە و مەچەكی تەمەن كوتامان
شەرم لەكانی سۆزی چاوی ئەو لاوەی لەدوا هەناسەیدا دەیگووت
كاشكێ دەمزانی بۆ دەمكوژن...؟!

شاعیر لە شیعرەکانیدا ئەوە مانیفیست دەکا کە مرۆڤ ئازادە و دەبێت خۆی بێت و بە ڕێگای خۆیدا بڕوات، مرۆڤ لەسەر هەقە، پێویستە بەرەنگاری ئەوانە بێتەوە کە کردویانە بە کۆیلە و بوونیەتی خۆی لێ دەسەنەوە پێویستە وشیاربێتەوە و هەقی خۆیەتی کۆت و بەندەکانی بشکێنێت و بپچڕێنێت و یاخی بێت، کامۆ لەبارەی روودانی کاتی یاخیبوونەوە دەنوسێت: "یاخیبوون کاتێك روودەدات، کە مرۆڤی یاخی هەست بکات لە شوێنێك بە جۆرێك لە جۆرەکان لەسەر هەقە".

بە بۆچونی من سیاسەتی پەیەدە لە بەشداری کردنی هێرشی گرتنەوەی ' ڕەقە ' دا هەڵەیە … زاهیر باهیر

وەك چۆن پێشتر لە گرتنی ' مەنبەج' پێشبینی هەڵەی بەشداریکردنی پەیەدەم کرد ، ئێستاش پێشبینی سیاسەتی هەڵەی پەیەدە لە گرتنەوەی ' ڕەقە ' دا دەکەم. بەڕای من شەڕڤانانی ڕۆژاوا نابێت بەشداری لە هێرشی گرتنەوەی ' ڕەقە ' دا، لەبەر ئەم هۆیانەی خوارەوە، بکەن:

• دەبێتە هۆی قوربانیدانێکی زۆر و شەڕیش لە پێناوی " شەر دژی داعش " (کە قسەی ساڵەح موسلیم لە ستۆکهۆڵم) هەڵەیە ، کە لە کاتێکدا کردنی شەڕی داعش لە ئێستادا بۆ ئێمە ، زەروور نییە.

• لە ئێستادا هێزەکانی ڕۆژاوا دەبێت کار لەسەر بەهیزکردنی خۆسەرییەکانی ناوخۆ بکەن ، بەتایبەت کارکردن لە بواری بیناکردنەوەی کۆبانی و هەرەوەزییە ئابورییەکاندا، تاکو گەشە بە ئابوری ڕۆژاوا بدرێت و کەمتر ببێتە پاشکۆی وڵاتانی دەوروبەر و ئەوروپا.

• شەڕ بە گشتی و شەڕی داعشیش بەتایبەتی پێداویستییەکی یەکجار زۆری دەوێت، کە ئەمەش لە توانای هێزەکانی ڕۆژاوادا نییە و دەبێت ئەمریکا و " وڵاتانی هاوپەیمان" بۆیان دابین بکەن . ئەمەش یانی نزیکخستنەوەی زیاتریان لە ئەمەریکا و هاوپەیمانەکانیان ، کە لێرەشدا زیاتر زەرەرمەند دەبن وەك لەوەی سوودبەخش بن .

• بەردەوامبونیان لە شەڕدا دەبێتە هۆی لاوازبوونیان ، کە ئەمەش ئامانجی سەرەکی تورکیا و ئەمەریکا و هاوپەیمانەکانیان ، دەهێنێتەدی . وەکو زانراوە و تێبینی کراوە ، لاوازبوون دەتخاتە بارێکی خراپ و ناهەموارەوە تا ڕادەی قایلبونت بە مەرج و بەندەکانی دوژمن و ناحەزانت.

• هێرشکردنە سەر ‘ ڕەقە ‘ لە کاتێکدا کە هێشتا موسڵ نەگیراوەتەوە ، لە تاکتیکی جەنگدا کارێکی سەرکەوتوانەیە بەوەی کە بەرەیەکی دیکەی جەنگ لە دووژمنت دەکەیتەوە تاکو هێز و توانای دوژمن، کەرت کەیت. بەڵام ئەم تاکتیکە سەرەنجام بە زیان لەسەر ڕۆژاوا دەگەڕێتەوە. ئەوەی کە لە ئێستادا دەردەکەوێت ئەوەیە کە تورکیا و بارزانی و هەتا ئەمەریکاو ڕەنگە عێراق و ئێرانیش بیانەوێت ، ئەوەی کە لە هێزی داعش دەمێنێتەوە و لەناو ناچێت بیانکەنەوە بە سوریادا، بەتایبەت بەشە کوردستانییەکەی . ئا لەم حاڵەتەدا کاتێك کە بەشێکی زۆری شەڕڤانان بە شەڕی ڕەقەوە هیلاك و سەرقاڵن، بۆ هێزە پەرتەوازەکانی داعش ئاسانە کە ئەوەی بۆیان پلانکراوە لە ڕۆژاوادا ، بیکەن .

• ئاشکرایە کە ئەمەریکا نە ڕەچاوی کێشەی کورد لە ڕۆژاوا دەکات و نە نێتی باشیشی سەبارەت بەو پرسە هەیە . ئەمەریکا کە لە ئێستادا دەیەوێت شەڕ دژی داعش بکات هیچ هێزێکی باشتر و کارامەتری لە شەڕڤانان، لە سوریادا، بۆ ئەم کارە دەستناکەوێت . هەر ئەمەشە کە دەیەوێت لەگەڵ تورکیادا سازشبکات تاکو ئەو هێزانە بەشداری شەڕی گرتنەوەی ‘ ڕەقە ‘ بکەن . ئەمەریکا هیچ وەخت پشتی تورکیا و عێراق و هەتا ئێرانیش بۆ کورد نادات لە زەوی . دوای گرتنەوەی ‘ ڕەقە’ گریمانێکی زۆر هەیە کە نۆرەی شەڕی دژ بە شەڕڤانان بێت ، ئا لەم حاڵەتەشدا بارودۆخەکە زۆر خراپ دەبێت و تاکە ڕێگایەك کە بمێنێتەوە لەبەردەم پەیەدەدا، بۆ مانەوە ، سازشکردنە لەتەك ئەمەریکاو و بارزانیدا، داخوازییەکانی ئەمەریکا و بارزانیش لەسەر داوای توکیایە . ڕودانی ئەم گریمانەش دژ بە هزر و ستراتیجییەتی ئۆجەلان و کەمینەیەکی کەمی نێو پەکەکەیە.

• دوژمنایەتی نێوانی خێڵە سونییە عەرەبەکان و کورد بە گشتی و شەرڤانانی ڕۆژاوا خەستتر دەبێتەوە، کە ئەمەش تەنها بە قازانجی ناحەزان و دوژمنانی ڕۆژاوا دەگەڕێتەوە ، نەك خودی ڕۆژاوا خۆی .

زاهیر باهیر – لەندەن
09/11/2016

پێك ... فازڵ عەززاوی

و: نه ژاد عزیزسورمێ

هەرچەندە من ، مەست و خەمبارم و
توانای پەیڤینم نییە
دەستوورم پێ بدەن بۆ دواجار
پیاڵە بەرزکەمەوە و بخۆمەوە :

پێکی ئەو کوێرەی لە تاریکیدا دەبینێ
پێکی ئەو لاڵەی لەسەرچیا ، لەگەڵ خوادا دەئاخڤێ
پێکی ئەو کەڕەی گوێ لە مۆسیقای ئەبەدیەت دەگرێ
پێکی ئەو شاعیرەی ئاگر لە خوداوەند دەدزێ
پێکی خوا ، کە جاری دادێ دونیایەکی چاتر دروست دەکا
پێکی شەیتان کە گرەو دەدۆڕێنێ و دەگەڕێتەوە دۆزەخ
پێکی دایك کە بە هەشتی لەژێر پێدایە .
پێکی ئەو برادەرەی ،
گەر کەڵەشێر سێ جارانیش بخوێنێ خۆیمان لێ نەبان ناکا
پێکی شەیتان کە واسواسی ناخاتە دڵی خەڵکی
پێکی ئەو سێدارەیەی ،
سەر بۆ لەسێدارەدراو دادەنوێنێ
پێکی ئەو جەللادەی ،
خۆی دەداتە بەر قامچییان !
پێکی ئەو قوربانییەی ،
لە ئازار و ئەشکەنجەی خۆی ڕادەپەڕێ ..
پێکی ئەو پاسارییەی قەفەزی بەجێ دێڵێ
پێکی تاراوگە ، کە ورەی پێ بەرنەداین
پێکی ئەو نیشتیمانەی ڕووباری بە بندا دەڕۆن
پێکی ئازادی تا هەتایێ ..
پێکی دونیای مڵکی هەمووان
پێکی ئەو حوکمدارانەی لە مۆزەخانان

به پاسەوان دایاندەمەزرێنین ..!
پێکی ئەو درەختەی ،
ڕەگی لە قووڵایی خاك دایە
پێکی مانگ ،
کە گوێ لە شکاتی عاشقان دەگرێ ..
پێکی خۆر لە سڕەی سەرمای شوباتدا
پێکی ئەو هەسارانەی هەر لە تەقینەوەی یەکەمەوە دەگرمێنن .
پێکی بەهەشتی سەرزەمین
پێکی دۆزەخ ،
کە دەرگای بە چیمەنتۆ دادەخەین ..
پێکی ڕابردوو، بیرەوەریەکانیمان بۆ دەگێڕێتەوە
پێکی ئێستا وەك ڕووبارێ
لە شەقامان هەڵدەقوڵێ ..
پێکی ئەو ئایندەیەی ،
بۆ پەیژە ، بۆی
سەردەکەوین ..
پێکی ئەو ژیانە کورتە جوانە .

لە کۆشیعری (فراشه فی طریقها الى النار)ـەوە کراوە بە کوردی.
بڕوانە: (فراشه فی طریقها الى النار)، دەزگای (المدى)، چاپی یەکەم – 1998

ڕاپرسیەکانی ئەمریکا ڕاست دەرنەچون !! … عیماد عەلی

بیرکردنەوە و بارودۆخی گەلی ئەمریکا، لەسەرجەم رووەکانیەوە، بە تایبەتی سایکۆلۆجی و کۆمەڵایەتی و ڕۆشنبیریەوە، تایبەتمەندیی خۆی هەیە، کەلە زانینی مەرام و نیازی تاکی کۆمەڵگە و تەنانەت کۆی گشتی ئەو گەلەش بۆ هەر مەبەستێك بێت، بە پێی چینەکان، جیاوازیەکی گەورەی لەگەڵ بیرکردنەوە و رەفتاری تاکی کۆمەڵگایەکی تردا بە روونی دیارە . بە واتایەکی تر، وزعی ژیانی کۆمەڵایەتی خەڵکی

ئەمریکا بە شێوەیەکی دیار بەسەر چینەکاندا دابەشبون و دەتوانرێت بە جوانی جیاوازیەکانیان دیاری بکەیت، ئەمەش بەو واتایەی کە چینی چەوساوە و ناوەراست و باڵاکان بە شێوەیەك مەودای نێوانیان دەردەکەوێت کە لە هیچ وڵاتێکی تەنانەت سەرمایەداری تریشدا بەو شێوەیە نیە، ئەمەش راستی ئەوە دەسەلمێنێت کە کۆمەڵگەی تاکە وڵاتێك گەیشتبێتە جەوهەری ژیانی سەرمایەداریانە، بە پێی زانستی قۆناغەکانی پێشکەوتن و پەرەسەندنی ئابوری و سیاسیی کۆمەڵگە، لەئەمریکادایە و لەوێدا بەرقەرارە . لەمەشدا بێگومان چینی نەدار و پرۆلیتاریای راستەقینە وەك خۆی لەوێدا دەرکەوتون .

ئەم چینەش لە هەموو بوارەکانەوە جیاوازیەکی گەورەی لەگەڵ ئەونیتردا هەیە، لە لایەنی سیفەتە ئەرێنیەکانەوە بێت یان نەرێنیەکانەوە و، لەوەشدا بۆ مامەڵەکردن لە گەڵ مەسەلەیەك لە شێوەی هەڵبژاردن، تایبەتمەندی خۆیان هەیە . ئەگەر واقعی سەرجەم چینەکانیش بخوێنیتەوە، لە پەیوەندی و پابەندبون لەگەڵ دەسەڵاتەکانیاندا، ئەوەت بۆ دەردەکەوێت کە چینی ناوەراست زیاتر لە تەماسدان وەك چینەکانی خوارەوە و، لەبەرئەوەی هەژارو نەدار، واتە پرۆلیتاریا زیاتر مەشغولی باری تایبەتی و ژیان و گوزەرانی خۆیە و تەنانەت لە رووی ئاستی بەرێوەبردنی ژیانیان رێژەیەکی گەورەیان ناگەنە باروگوزەرانی پرۆلیتاریای وڵاتانی سەرمایەداری تر، بۆیە مەسەلە سیاسیەکە و بەشداریان لە ئالیەتەکان تاوەکو پێش ئەم هەڵبژاردنە و رۆژگاری ئەمرۆ زۆر کزبووە .

ئەگەر لەو روانگەوە هەڵسەنگاندنێك بۆ هۆکارەکانی هەڵەکەوتنەوەی دەرئەنجامی راپرسیەکانی ئەمریکا بۆ هەڵبژاردنی سەرۆکی خولی چل و پێنج بکەین، کە لە نێوان هیلاری کیلنتۆن و رۆناڵد ترامپدا بەرێوەچوو، دەبینین هۆکار گەلێکی خودیی تایبەت بە چۆنێتی بەرێوەچونی پروپاگەندەو بانگەشەکان و فکر و بیرکردنەوەی چینەکان، وای کردووە زۆرینەی رەهای دەزگا زانستیەکان لەو راپرسیەدا بەهەڵەدا بکەون، بۆچی ؟

*گرنگترین هۆکار، بۆ دەرنەخستنی ناخی هاوڵاتی و گیرۆدەبونی بە کێشە ژیانیەکان و قورسایی ژیانی خۆیەوە و باوەرنەبونی بەو مەسەلانەی پەیوەندیدارن بەو راپرسیانەوە هەیە لە لایەك و، نەبونی راستگۆیی و بە راستی وەڵام نەدانەوەی خەڵکە سمپڵەکە بۆ پرسیارەکانی دام و دەزگا راپرسیەکان لە لایەکی ترەوە، راستی و دروستی دەرخستنی دەرئەنجامەکانی والێکرد . لەم جارەدا چینی پرۆلیتاریا لە بژاردەی نێوان هەردوو کاندید و هەڵبژاردنیان، تا دوا ساتەکان رارابون و، ئەوەی یەکلاییش بووەوە راستیەکانی بۆ ئەو دەزگایانە وەك خۆی دەرنەخست، لەبەر کۆمەڵێك هۆکار لە پێشیانەوەش

:

1- بڵاوبونەوەی ترس و تۆقاندن و ناکۆکی لە نێوان خۆیاندا لەو بارەوە و دوورکەوتنەوەی خێزانە هەمە رەنگ و رەگەزجیاوازەکان بە شێوەیەکی بێ پێشینە لەیەکتر، کە بەم رێژەیە لە هەڵبژادنە پێشووەکانی تری ئەمریکادا رووی نەداوە .

2- ململانێی نێوان رەگەز و رەنگە جیاوازەکان و نیگەرانیان لە ترامپ و راوبۆچونەکانی لە لایەکەوە و پەیمانەکانی بۆ باشتر کردنی وەزعی نێوخۆیی ئەمریکا لەسەر حسابی گرنگی نەدان بە سیاسەت و تێچوەکانی سیاسەتی دەرەوەی ئەمریکا لە لایەکی ترەوە، وای کردبوو تا دواساتەکانی ماوەی هەڵبژاردن خۆیان یەکلایی نەکەنەوە، ئەمەش دەزگا راپرسیەکانی خستە تەڵەی باوەربون بە زاڵبونی چینی ناوەراست و پشتب سەتن بە زانیاریە کۆنەکان لە یەکلایی بونی ولایەتەکان بۆ حزبەکان و نەخوێندنەوەی جادە بە شێوە تازەکەی و نەزانینی بری خەڵکی رارا لەو بارەوە .

3- روحی گۆرانخوازی لە نێو نەوەی تازەی چینە چەوساوەکانی ئەمریکا و ئاواتەکانیان لە سەرهەڵدانی گۆرانی گەورە لەلایەن ئەم کەڵە سەرمایەدارەوە و کاریگەری خۆی هەبوو و، لە لایەکە وە دەترسان و لە لایەکی ترەوە دڵخۆش دەبوون بە ئەگەری قازانج کردنیان لەرووی بژێوی و باروگوزەرانیان بنمیچێکەوە .

* بەشداریکردنی رێژەیەکی باشی بێ پێشینە لە ژمارەی هاوڵاتیان لەم هەڵبژاردنەدا، کە بۆ ماوەی چەندین ساڵە لە پرۆسەی هەڵبژاردندا بەشدارنەبون، ئەمەش هۆکارێکی سەرەکی بوو لە بەدرۆخستنەوە و هەڵەکردنی دەزگاکانی راپرسی .

* شاردنەوە و نەدانی زانیاری و نیازی راست ودروستی لە لایەن ئەوانەی بۆ چەندین خولە دەنگیان نەداوە و بێ ئومێد بوون، لەبەر کۆمەڵێك هۆکار لەوانەش، ترس لە خەڵکە رکابەرەکانیان و ئەوانەی جیاوازن لەگەڵیاندا لە نێو کۆمەڵگەدا لە لایەك و، جیاوازی لە بۆچونی رەگەز و رەنگە جیاوازەکان لە نێو خۆیاندا لەلایەکی ترەوە، پاش ئەوەی لەم چەند ساڵەی دواییدا ناکۆکی کۆمەڵایەتی بە شێوەیەکی گەورەتر لە نێوانیاندا روویداوە .

* بەشداریکردنی خەڵکی لادێکان و دووره دەست بە شێوەیەکی فراوان و بەرزبونەوەی روحی خودپەرستی و رەگەزپەرستی سپی پێستەکان لە بەرژەوەندی ترامپ کەوتەوە . کەچی دەزگاکانی راپرسی بە زۆری و لە ماوەکانی پێشودا پشتیان بە چینی ناوەراست و لە شارەکان و شوێنە نزیکەکان دەبەست و، دوور بون لە خوێندنەوەی راو بۆچون و چۆنێتی بەشداریکردنی فراوانی خەڵکی لادێ دووره دەستەکان زیاتر لە خەڵکی ناوەندی شارەکان، ئەمەش سەرجەم هاوکێشەکانی گۆڕی و راپرسیەکانی

بەدرێ خستەوە .

ئەمانە و، جگە لە روانینی خەڵك بۆ دوو کاندیدەکەو سێ کردنەوە لە باسکردنی زۆر لە دید و بۆچونەکانیان لەسەر هەر یەکە لەوانە و تێکەڵاوی لە نێوان مرۆڤدۆستی و رەگەزپەرستی و بیری تەسکی نوێی سەرهەڵداو، کە لەم ماوەیەدا لە نێو کۆمەڵگەی ئەمریکادا تەشەنەی کردووەو چەندەها رووداوی بەدوای خۆیدا هێناوە . لەبەرامبەردا دەزگاکانی راپرسی بە هەمان شێوەی هەڵبژاردنەکانی تر مامەڵەیان لەگەڵ بابەتەکەدا دەکرد، بۆ ئەوەی جەوهەری کاریگەریەکانی رەفتار و لێدوانەکانی ترامپ بۆ خەڵکە سادەکە بخوێننەوە و، لەبەرامبەردا، بڵاوبونەوەی خاڵە لاوازەکانی هیلاری بە پێی ئاشکرایی ژیانی سیاسی زۆرتری لە ترامپ و،لەبەردەست بونی زانیاری سیاسی وردی زیاتر لەسەر هیلاری لای سەرجەم چینەکان و هەندێك هەڵە و بە نەخۆشیەکەشیوە، لەگەڵ نارازیبون لە دەسەڵاتی ئۆباما کە بەسەر هیلاری دا شکایەوە و دەزگا راپرسیەکان گرنگیەکی ئەوتۆیان پێ نەدا، لەگەڵ نەخوێندنەوەی کاریگەری ترامپ لەسەر عەقڵ و بیری نەوەی نوێ و بەشە زۆرە بەشدارەکەی هەڵبژاردنی دوور لە شار و، گۆرینی مەیلی چینی ناوەراستیش لەمەر ئۆباما .

دژی پاگەندەیەک دوای بردنەوەی ترامپ ... دژی پاگەندەیەک دوای بردنەوەی ترامپ

بۆرژوازی ئەمریکی بە هەموو بەشەکانییەوە، بۆرژوازی ئەوروپی و جیهانیش هەموو بەشوێنیدا، بە هاوکاری ماسمیدیای نۆکەر بۆ چەوپێی سەرقاڵی ئەوەن، بە بۆنەی بردنەوەی کاندیدی هەڵبژاردنی ئەمریکاوە، ئەمە حەواڵەی حەماقەت و سەرشێتییەکانی دۆناڵد ترامپ بکەن، تا لەم ڕێیەوە ڕوخساری دژی ئینسانی و بێبەزەییەتی سەرمایەداری و گشت نوێنەرانی کاپیتالیستی ئەمڕۆ، هەر لە فاشیزمی قەومییەوە تا شۆڤێنیزمی ئیسلامی، ناسیونالیزم، لیبڕالیزم و دیموکراسیزم تا بە فڕوفیشاڵ و پاگەندەی دیکە داپۆشن و بیشارنەوە لێمان!

ڕاستە ترامپ سەرڕاستتر لە ئۆباما ڕەنگە جیهانی ئێمە پاڵ پێوەنێت بۆ نێو جەنگ و کێبەرکێیەکی توندتری تەقسیمکردنەوەی جیهان و برسێتی و هەژارییەکی زیاتر بکاتە نسیبی دەیان ملیۆن ئینسان، وە ئێستاو ئاییندەی مر□قایەتی نغرۆی قازانپەرستی و چاوچنۆکی سەرمایەو سەرمایەداران بکات زیاتر لە ڕابردوو، بەڵام ئەو حەقیقەتە نابێت لەیاد بکرێت کە هەموو ئەم تاوانکارییانەو ئەم فریوکرایانەی چینی بۆرژوازی ئەنجامیئەدات لە ترسی کۆمۆنیزم و چینی کرێکار ئەیکات، لەترسی هاتنەمەیدانی هیزی گەورەی شۆڕشی کرێکاری و سۆشیالیزم ئەیکەن.

چونکە چینی بۆرژوازی باشتر لە هەر کەسێک درکیان بە مەترسی چینی کرێکارو هێزی ژێروژوورکەری ئەو بۆ گۆڕینی ئەم جیهانە کردووە بە جیهانێکی باشترو شاییستەتر. ڕژێمی سەرمایەداری تەنهاو تەنها لەلایەن کۆمۆنیزم و هێزی پرۆلیاریاوە ئەتواتریت بگۆڕڕیت بە سیستەمێکی سۆشیالیستی کە ئینسان تیایدا ئەسڵ و سەرەکییە. بۆیە هەمیشەو هەموو ڕێگایەک دەگرنەپێشو لە تێکۆشاندان بۆ بەرگرتن بە هاتنەمەیدانی ئەم هێزە شۆڕشگێڕو ئال□وگۆڕ بەخشە، کە هەڵبژاردنی سەرۆکایەتی ئەمریکا یەکێک لەو ڕێگایانەیە. واتە ڕاکێشانی سەرنجی خەڵکی جیهان بۆ لای دیموکراسی و هەڵبژاردنی پارلەمانی و چی و چی کە نموونەکەی لە ئەمریکا هەر ٤ ساڵ جارێک نماییش دەکرێت!

مر□قایەتی نابێت چیتر فریوی ئەم گەمەیەی چینی بۆرژوازی ئەمریکا بخۆن و تەسلیمی چارەنووسێک ببن کە ئەوان و هاوڕێکانیان لە ئاستی دنیادا بۆ ئینسانییەتی ئێمەیان داڕشتووە. ئێستاو ئاییندەی ئێمەو جیهانی ئێمە بەندە بە خەباتی چینی کرێکارو بە پراکتیکی شۆڕشگێڕانەی کۆمۆنیزمی کرێکاریییەوە. ڕێگا خۆشکەن ئەم هێزە بێتەپێشەوەو هەموومان پێوەی پەیوەست ببین. سەقامگیریی و ئاشتی و ئاساییش لە سەدەی بیست و ئێستاشدا بۆرژوازی بە جەنگە جیهانییەکانی سەلماندوویی□تی پێی بەرقەرارناکرێت. ئیتر سەردەمی کۆمۆنیزم و چینی کرێکارو ئازادیخوازانە جیهان بەدەستەو□ بگرن.

حەمە غەفور

١٠ نۆڤەمبەر٢٠١٦